

ضرورت انجام مشاوره ژنتیک در مامایی

حبیبه صالحی عالی^۱، فرح وش پروین درآباد^۲، نسرين همایونفر^۳، پوران اخوان اکبری^۴

۱- کارشناس ارشد مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، ایران

(نویسنده مسئول) پست الکترونیک: yahoo.com@salehihabibeh

۲- کارشناس ارشد پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، ایران

۳- کارشناس ارشد مامایی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، ایران

۴- دانشجوی دکتری تخصصی بهداشت باروری، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

چکیده:

مقدمه: بر اساس آمارهای جهانی ۳ تا ۴ درصد مرگ و میر نوزادان به دلیل اختلالات ژنتیکی رخ می‌دهد. هرچند ازدواج‌های فامیلی، بیشترین تاثیر را در بروز اختلالات ژنتیکی دارند و احتمال تولد نوزاد با بیماری‌های ژنتیکی را به ۲ برابر افزایش می‌دهند؛ اما با توجه به توارث بیماری، اختلالات ژنتیکی ممکن است در ازدواج‌های غیرفامیلی نیز بروز کند. در هر دقیقه هشت کودک معلول در دنیا متولد می‌شود و ایران نیز سالانه شاهد تولد ۳۰ تا ۴۰ هزار کودک معلول است و با توجه به اهمیت موضوع انجام مشاوره برای شناسایی اختلالات ژنتیکی قبل از تولد هر نوزادی از اهمیت خاص برخوردار است. وجود ۱۳ هزار نوع بیماری ژنتیکی انجام مشاوره‌های پزشکی را ضروری کرده و این امر مانع از اتلاف هزینه‌های نگهداری افراد معلول می‌شود. مطالعه در منطقه گیلان نشان داد که انجام مشاوره باعث کاهش بیماری تالاسمی از ۳۲/۹٪ به ۹٪ در ۱۰۰۰ تولد به ۱۸۰ مورد در سال شده است. همچنین در عربستان نیز با کاهش بیماریهای ژنتیک خونی از جمله بتا تالاسمی از ۳۲/۹٪ به ۹٪ در ۱۰۰۰ تولد شده است. اما در ترکیه تاثیری روی تالاسمی نداشته است.

مشاوره ژنتیکی، محدود به ارائه اطلاعات و محاسبه خطر بیماری نیست، بلکه نوعی روند ارتباطی است.

مواد و روش‌ها: با مطالعه در مقالات و کتب پژوهش انجام شده است.

نتیجه گیری: بنظر می‌رسد اجرای برنامه‌های ژنتیک در سطح یک نظام سلامت از جمله مشاوره پیش از ازدواج، اجباری کردن آزمایشات ژنتیک پیش از ازدواج، غربالگری ژنتیک در دبیرستان و دانشگاه‌ها و در صورت نیاز انجام آزمایش‌های بسیار خاص و تخصصی در خارج از کشور از ضروریات جامعه می‌باشد.

واژگان کلیدی: مشاوره، ژنتیک، مامایی